

Nová výplata dávek přes sKarty - informace pro poskytovatele

Nepojistné sociální dávky a dávky z oblasti státní sociální politiky zaměstnanosti, které jsou dosud vypláceny třemi různými platebními způsoby (hotovostně, poštovní poukázkou a bezhotovostně), začnou být postupně vypláceny prostřednictvím Karty sociálních systémů neboli tzv. sKarty. Vydávat se bude ve dvou variantách: základní a speciální, která bude zároveň sloužit jako průkaz TP, ZTP či ZTP/P. **Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo soubor nejdůležitějších faktů /nejčastějších otázek a odpovědí o sKartě.** Karta je určena příjemcům nepojistných sociálních dávek a dávek z oblasti státní politiky zaměstnanosti.

Přechod na nový systém

Karty budou distribuovány v průběhu celého druhého pololetí roku. Klienta, pro něhož bude sKarta na úřadu práce připravena, úřad práce vyrozumí písemně s dostatečným předstihem. Karty se budou vydávat ve dvou variantách, základní a speciální, která bude zároveň sloužit jako průkaz TP, ZTP či ZTP/P. V okamžiku, kdy bude klientovi vydána sKarta s identifikační funkcí, je klient **povinen původní průkaz vrátit** (i když je na něm uvedena platnost např. až do konce roku 2015).

Způsob čerpání dávek

Ve většině případů určuje způsob čerpání dávky klient. Výjimkou jsou dávky pomoci v hmotné nouzi, kde způsob výplaty dávky a jejího čerpání stanovuje Úřad práce. Podstatné ovšem je, že způsob čerpání dávky je vždy prostřednictvím sKarty.

Způsoby výplaty či čerpání dávky si klient určuje následujícími způsoby:

• Dávku čerpá přímo z účtu, který je veden k sKartě:

o Výběrem z bankomatu (hotovost)

o Platbou u obchodníka

o Výběrem hotovosti u obchodníka (cash back)

• Převodem na jiný účet, který provede buď na ÚP, nebo v bankomatu, přičemž platební příkaz může mít trvalý či jednorázový charakter. Pokud klient chce veškerou sumu dávek nebo její část převádět na vlastní účet provede výše uvedenými způsoby platební příkaz

• Využití složenky: V případech, kdy klient bude požadovat i nadále zaslání dávek prostřednictvím peněžních poukázek, budeme v roce 2012 využívat i stávající řešení používané v sou-

časné době (zasílání složenkou). V této době budou vznikat navazující komerční produkty podle poptávky na zajištění zaslání složenkou typu B, nebo donášky do místa bydliště. Po uplynutí této doby si služby bude hradit každý sám. Například i dnes existuje možnost, jak zajistit tuto službu příjemci prostřednictvím komerčních produktů na trhu. Jednou z možných cest je i nabídkový produkt samotné České spořitelny (Odchozí bezhotovostní platba poštovní poukázkou typu B), jehož využití, resp. zahrnutí této možnosti mezi nadstandardní služby k sKartě, budeme od ČS požadovat.

Bezpečnost

Karty budou vyráběny v souladu s mezinárodně uznávanými předpisy, které se vztahují na bankovní karty, budou tedy obsahovat stejné ochranné prvky. Podobný systém zavedla a využívá již řada evropských zemí, například Itálie, Velká Británie, Finsko a další, mimo EU třeba také USA.

Pohodlí

V určitých případech může úřad práce komunikovat s klientem na tzv. korespondenční adrese, je tedy možné **objednat doručení sKarty na kontaktní pracoviště** ÚP (KoP), které je pro klienta dostupné.

Jak postupovat v případě imobilních osob

V případě klientů, kteří se nacházejí v takovém zdravotním stavu, že se nemůžou dostavit na KoP (jedná se například o klienty umístěné v sociálním či zdravotnickém zařízení), je možné postupovat následovně:

- buď je nastartován proces určení opatrovníka, což je však vhodné až v případech, kdy jsou schopnosti a kompetence člověka vážně omezeny
- mnohem vhodnější je pověřit vybranou osobu **plnou mocí** (úředně ověřenou), která sKartu převezme, bude moci stanovit klientem určené transakce (trvalý příkaz) a sKartu následně oprávněnému předat. Je vhodné, aby takové zmocnění bylo vystaveno například sociálnímu pracovníkovi obce nebo zařízení sociálních služeb, ale samozřejmě i jakékoliv jiné osobě. Jde o jednorázové zmocnění. Úřední ověření lze provést přímo v místě, kde klient žije či pobývá (sociální služby, domácnost, zdravotnické zařízení). Postačuje úřední ověření příslušným útvarem obecního úřadu, nebo na poště či u notáře. Poplatek obvykle činí 30,- Kč.
- ÚP je samozřejmě připraven také k tomu, aby zabezpečil **předání sKarty v místě, kde klient žije**. Pro tyto případy považujeme za vhodné dohodnout takový postup například s poskytovatelem sociálních nebo zdravotních služeb (domovy pro seniory, pečovatelská služba, osobní asistence).

Držitelé průkazů TP, ZTP A ZTP/P

U speciálních sKaret, které jsou určeny držitelům průkazů TP, ZTP a ZTP/P, bude nutné, aby příjemci dodali na úřad práce svoji fotografii, která bude na sKartě uvedena. Tito příjemci tedy nejprve získají od úřadu práce informaci, že na další pravidelnou návštěvu úřadu práce (například při dokládání povinných dokumentů) mají přinést svoji portrétní fotografii. Teprve poté, co bude jejich karta připravena, obdrží dopis s výzvou k vyzvednutí své sKarty. Výhody, které dnes souvisí s držením průkazů TP, ZTP a ZTP/P, zůstávají i nadále zachovány. Dávky, na které má příjemce tohoto průkazu nárok, bude čerpat prostřednictvím sKarty.

Výplaty dávek mimořádné okamžité pomoci

Výplata probíhá vždy prostřednictvím účtu vedeného k sKartě, přičemž klient následně volí pro něj nejvhodnější způsob jejího čerpání.

Výjimkou jsou případy **výplaty dávek mimořádné okamžité pomoci**, kde je nezbytné dávku vyplatit bezodkladně a jako jeden ze způsobů je možné volit i poštovní poukázku. S ohledem na fakt, že se klienti i v jiných případech mohou ocitnout ve vyhrocené sociální situaci, která vede k nutnosti jakoukoliv dávku vyplatit bezodkladně, má ÚP připraveny metody výplaty dávky okamžitě a v hotovosti, případně i formou poštovní poukázky.

Úspory státnímu rozpočtu

V současnosti je systém výplaty nepojistných sociálních dávek určen doposud dostupnými způsoby, tj. hotovostní výplatou na ÚP (cca 1 % všech výplat), výplatou na účet (cca 60 % všech výplat) a výplatou prostřednictvím poštovní poukázky. Motivem a cílem zavedení sKarty je sjednocení výplaty dávek jednou metodou, od které se pak odvíjejí volby klienta ve způsobu čerpání dávky. Na jedné straně to přináší úspory v nákladech na doručování a na druhé straně se zvyšuje spektrum možností pro čerpání dávek.

Výzva k převzetí sKarty

První dopis s výzvou k převzetí sKarty zašle Úřad práce příjemci dávky obvykle. Pokud na něj klient nezareaguje do tří týdnů, bude mu zaslán doporučený dopis do vlastních rukou. Pokud ani v tomto případě nedojde k doručení, nebo klient nereaguje, bude příslušné kontaktní pracoviště úřadu práce aktivně klienta vyhledávat a pokud z objektivních důvodů nelze klienta nalézt, zahájí se řízení z moci úřední o pozastavení výplaty dávky, tj. dávka nadále přináleží, ale není vyplácena. Pokud je

u klienta zjištěna objektivní příčina nemožnosti vyzvednout si sKartu, pak je zvolen způsob pro osobu nejvhodnější, tj. opatrovník, zmocněnec, předání sKarty v místě, kde klient pobývá etc.

Kontrola zůstatku na sKartě

Zůstatek na sKartě lze zdarma kontrolovat v bankomatu nebo na internetu (na stránkách, které budou pro uživatele sKarty spuštěny). Je možné také nechat si výpis zasílat, a to za cenu poštovného.

Více informací naleznete na www.skontakt.cz

Je možné využít také telefonní linku Kontaktního centra pro sKartu: 800 752 782 (linka funguje zdarma, 24 hodin denně)

www.mpsv.cz

Výplata státních podpor v novém: konec složenek a běžných účtů

Revoluce v českém systému výplaty sociálních dávek začíná. Lidé už nedostanou finanční pomoc od státu složenkou nebo na svůj běžný účet, jak byli dosud zvyklí, ale na účet tzv. sKarty. Tuto platební kartu České spořitelny (ČS) budou muset nově povinně mít, budou-li chtít mít dál na podporu od státu nárok. Jak řekl mluvčí Úřadu práce ČR Jiří Reichl, prvních 200 sKaret má být rozdáno v těchto dnech, a pokud si je lidé oslovení v rámci pilotního projektu bez průtahů převezmou, už v červenci by měli přes kartu dávky čerpat. Pokud proběhne červencová testovací fáze bez problémů, ještě do konce prázdnin by měly úřady práce (ÚP) postupně lidem předat dalších zhruba 50 tisíc karet. Jestliže se člověk na úřad v určeném termínu pro kartu nedostaví, ÚP mu pošle už ne obvyklejší, ale doporučený dopis do vlastních rukou s uvedením druhého termínu pro převzetí sKarty. V případě, že je příjemce dávky nemožnou, může sKartu

převzít jeho opatrovník, případně mu bude doručena domů či na jiné místo, kde právě pobývá.

Stát chce ušetřit

Ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek (TOP 09) celý tento projekt prosadil s argumentem, že stát na přenosu finanční pomoci lidem ušetří více než 200 miliónů korun ročně, navíc chce prostřednictvím monitorovaných karet omezit prostor pro zneužívání dávek. Mnohým lidem, zejména těm starším, však přibudou kvůli změně způsobu výplaty i nemalé starosti. Kartu by do konce letošního roku mělo dostat až 900 000 lidí, mezi nimi příjemci dávky státní sociální podpory (rodičovský příspěvek, přídavek na dítě), příspěvku na péči, dávek pro zdravotně postižené a v hmotné nouzi i podpory v nezaměstnanosti. Prostřednictvím sKarty budou vypláceny pravidelné i jednorázové dávky kromě důchodů a nemocenské. Podle údajů ÚP dnes zhruba 40 procent příjemců čerpá dávky prostřednictvím složenek (tato bezplatná možnost zůstane zachována už jen do konce roku) či napřímo. Tito lidé si teď budou muset rychle zvyknout na bankovní služby, které budou muset v souvislosti se zavedením sKaret začít využívat.

Možné komplikace

Mnohým z nich se přístup k dávkám zhorší už jen proto, že místo 3385 poštovních poboček, kam si pro dávky dosud chodili, musí nově zamířit k některému z 1300 bankomatů ČS, nechtějí-li si za to, že dostávají pomoc od státu, připlácet. Omezené možnosti mohou mít lidé i při

placení kartou – v obchodech na vesnici lze takto platit stále jen velmi zřídka. sKarty měly být původně určeny pouze pro ty, kteří pomoc od státu zneužívají. ČS je však nakonec vydá pro všechny příjemce dávek. Drábekovo ministerstvo to zdůvodnilo i tím, že kromě platební funkce budou sloužit zároveň jako klíč ke státní správě – sKartou se bude příjemce dávky prokazovat při každé návštěvě na ÚP.

Pro účelové dávky platby povinné

Zároveň nahradí papírové průkazy osob se zdravotním postižením. V případě, že špatný zdravotní stav nedovolí člověku kartu používat, může buď jeho opatrovník, nebo osoba s úředně ověřenou plnou mocí zadat trvalý příkaz a peníze od státu přeměrovat na jiný účet. Lidé, kteří čerpají účelové dávky hmotné nouze (např. příspěvek na živobytí), budou muset kartou povinně platit. Kartu nebude možné ani technicky použít například v baru nebo herně, alkohol nebo cigarety však s ní stále půjdou ještě koupit v běžném supermarketu. Kdo to udělá, ale bude podle Reichla muset počítat s tím, že se na to přijde a bude s ním zahájeno správní řízení, případně mu pak bude účelová dávka odebrána. Držitel karty má v rámci tzv. standardních služeb nárok na jeden výběr z bankomatu ČS nebo na provedení bezhotovostního příkazu zdarma. Každý další výběr z bankomatů ČS bude zpoplatněn 6 korunami. Výběr z bankomatu jiné banky bude zpoplatněn 40 korunami. Oba poplatky jsou standardními poplatky pro klienty ČS. Při ztrátě, odcizení nebo zničení karty člověk za novou kartu zaplatí 240 korun, další stokorunu pak bude stát vygenerování nového PIN kódu.

www.novinky.cz

NIPI ČR, Krajská organizace Pardubického kraje, o.s., středisko sociálních služeb Salvia, Wolkerova alej 18/92, 568 02 Svitavy, tel. 461 535 324, e-mail: salvia@salvia.cz, Bc. Ludmila Benešová, Bc. Lucie Fňukalová, DiS., Petra Zerzánová, DiS., www.salvia.cz
Případné příspěvky zasílejte na výše uvedenou adresu (příspěvky se nevracejí). Registrováno u MK ČR, E 11729.